

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Panteleimon Țurcan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Panteleimon Țurcan împotriva lui Pavel Bedros și Victor Marchitan cu privire la repararea prejudiciului moral și restituirea amenzii,

împotriva deciziei din 06 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de către Panteleimon Țurcan, a fost casată hotărârea din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul central în partea pretenției cu privire la restituirea amenzii și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, iar în rest hotărârea a fost menținută,

constată:

La 03 iunie 2020 Panteleimon Țurcan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pavel Bedros și Victor Marchitan cu privire la repararea prejudiciului moral și restituirea amenzii.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 07 mai 2013, în jurul orelor 21:35, agentul constator, inspector al Inspectoratului de poliție Soroca, Victor Marchitan a întocmit în privința sa procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI102117457, în baza art. 69 alin. (1) din Codul contravențional.

A menționat că, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție enunțat reiese că, acțiunea s-a desfășurat la ora 21:30, iar peste 5 minute, adică la orele 21:35, agentul constator a ajuns la locul destinației și a întocmit în privința sa procesul-verbal cu privire la contravenție pe faptul că, a înjurat.

A susținut că, în procesul-verbal cu privire la contravenție nu este indicat locul desfășurării acțiunii și nici martorii, care au auzit cui au fost adresate injuriile.

A afirmat că, nu a luat cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție și nu a semnat acest act, despre existența căruia nici nu cunoștea.

A relevat că, agentul constator în mod intenționat răspândește cu bunăștiință scorniri mincinoase, ce defăimează personalitatea sa, inventând o învinuire în

săvârșirea unei contravenții „deosebit” de gravă ori soldată cu urmări grave, contrar cerințelor art. 70 din Codul contravențional.

A notat că, în procesul-verbal cu privire la contravenție enunțat, agentul constatator nu a indicat nici o dovadă, care ar confirma săvârșirea contravenției cu intenție previzibilă, în mod conștient, dorind survenirea acestor urmări.

A declarat că, despre întocmirea abuzivă a procesului-verbal cu privire la contravenție nu a cunoscut, fiind, astfel, lipsit de drepturile stipulate la art. 381 din Codul contravențional.

A subliniat că, agentul constatator în mod tacit a expediat decizia de sancționare spre executare în adresa executorului judecătoresc Pavel Bedros, care își are sediul în or. Șoldănești.

A invocat că, agentul constatator, prin acțiunile sale ilegale, i-a aplicat amendă în mărime de 600 de lei, prin ce i-a cauzat o pagubă morală, pe care a estimat-o la suma de 50000 de lei.

A mai invocat că, la 12 februarie 2020 executorul judecătoresc Pavel Bedros a emis încheierea privind aplicarea măsurilor de asigurare a executării, ca rezultat fiindu-i blocat contul bancar și încasată suma de 1600 de lei.

A menționat că, prin acțiunile ilegale ale executorului judecătoresc și agentului constatator i-au fost lezată demnitatea, a fost umilit și lipsit de drepturile sale constituționale. Totodată, prin acțiunile sale ilegale, executorul judecătoresc i-a impus o taxă exagerată pentru întocmirea unui act, în mărime de 1000 de lei, pe când conform art. 37 din Codul de executare, taxele pentru întocmirea unei încheieri este de zece ori mai mică.

Astfel, consideră că, prin acțiunile sale, executorul judecătoresc Pavel Bedros i-a cauzat un prejudiciu moral în mărime de 50000 de lei.

A solicitat încasarea de la pârâți a câte 50000 de lei de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral și restituirea amenzii în sumă de 1600 de lei.

Prin hotărârea din 09 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul central, a fost respinsă acțiunea depusă de către Panteleimon Țurcan ca neîntemeiată.

La 28 decembrie 2020 Panteleimon Țurcan a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță.

Prin decizia din 06 mai 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de către Panteleimon Țurcan, a fost casată hotărârea primei instanțe în partea pretenției cu privire la restituirea amenzii și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care a fost încasată de la Pavel Bedros în beneficiul lui Panteleimon Țurcan suma de 1008 lei încasată excesiv. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Raportând prevederile art. 19 alin. (1) și (2), 1998 alin. (1) și (2), 2036 alin.(1)-(3) și 2037 alin. (1) din Codul civil, instanța de apel a conchis că, pe parcursul examinării cauzei nu s-a constatat temeinicia pretențiilor înaintate de către apelantul Panteleimon Țurcan cu privire la repararea prejudiciului moral în urma atragerii la răspundere contravențională de către agentul constatator Victor Marchitan și încasarea forțată a amenzii și a cheltuielilor suportate de către executorul judecătoresc Pavel Bedros, or, din procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit

în privința lui Panteleimon Țurcan rezultă că, acesta a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, fiind întocmit în acest sens procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care i-a fost aplicată o amendă în mărime de 600 de lei.

La caz, instanța de apel a menționat că, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție constituie o modalitate legală de desfășurare a procesului contravențional, însăși pornirea procesului contravențional, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, recunoașterea persoanei în calitate de contravenient sunt doar niște măsuri procesuale ce țin de procesul contravențional, care nu încalcă drepturile persoanei și nicidecum nu cauzează aducerea a vreunui prejudiciu.

În același context, instanța de apel a reținut că, persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate sau să soluționeze cauza doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Astfel, cu referire la cele constatate, instanța de apel a relevat că, pentru apărarea drepturilor sale, Panteleimon Țurcan era în drept să depună, în temeiul art.448 din Codul contravențional, la organul emitent o contestație, prin care să solicite anularea procesului-verbal și a deciziei contravenționale din 07 mai 2013 și doar în cazul emiterii de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive privind anularea actului juridic contestat, acesta urma să înainteze în ordine civilă acțiune împotriva organelor de drept cu privire la constatarea caracterului ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională și repararea prejudiciului material și moral.

În speță, instanța de apel a reținut că, deși apelantul afirmă că, a aflat despre decizia de sancționare la 12 februarie 2020, nu a contestat în instanța de judecată decizia agentului constator Victor Marchitan și pe caz nu au fost adoptate careva hotărâri privind constatarea caracterului ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională. Din acest motiv, acestea nici într-un caz nu pot fi calificate drept acțiuni ilicite, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reținute argumentele invocate de către apelant precum că, agentul constator ar fi comis careva abateri de la prevederile legale.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge pretenția înaintată de către Panteleimon Țurcan cu privire la repararea prejudiciului moral de către agentul constator Victor Marchitan în mărime de 50000 de lei ca fiind una neîntemeiată.

Cît privește pretenția înaintată de către Panteleimon Țurcan cu privire la repararea prejudiciului moral de către executorul judecătoresc Pavel Bedros în mărime de 50000 de lei, instanța de apel a reținut că, apelantul, în caz de dezacord cu actele emise de către executorul judecătoresc, urma să parcurgă aceeași cale de contestare a actelor executorului judecătoresc ca și contestarea deciziei contravenționale, ulterior în cazul emiterii încheierii de anulare a actelor

executorului, acesta urma să se adreseze în instanța de judecată cu solicitarea constatării ca ilegale a acțiunilor executorului judecătoresc și reparării prejudiciului moral, or, solicitarea privind repararea prejudiciului moral urma să fie precedată de o hotărâre definitivă care să confirme caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor executorului judecătoresc Pavel Bedros.

Ca urmare, instanța de apel a considerat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge pretenția apelantului cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat de către executorul judecătoresc Pavel Bedros în sumă de 50000 de lei.

Instanța de apel a mai reținut că, prin cererea de chemare în judecată înaintată de către Panteleimon Țurcan se solicită și restituirea amenzii în mărime de 1600 de lei, care, conform materialelor cauzei, este constituită din 600 de lei - amenda contravențională și 1008 lei - cheltuielile de executare.

Astfel, cu referire la art. 36 alin. (1), 37 alin. (1) și 38 alin. (1) din Codul de executare, instanța de apel a relevat că, executorul judecătoresc Pavel Bedros, primind în procedură spre executare procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare a lui Panteleimon Țurcan, care prevede achitarea amenzii contravenționale în mărime de 600 de lei, a emis la 12 noiembrie 2013 încheierea privind intentarea procedurii de executare, în acest sens fiind anunțat debitorul despre faptul că, urmează să execute documentul executoriu prin achitarea amenzii contravenționale în mărime de 600 de lei.

La caz, instanța de apel a menționat că, executorul judecătoresc, din anul 2013, când a fost intentată procedura de executare și pînă la încetarea executării documentului executoriu – 26 iunie 2020, nu a prezentat probe, care ar confirma emiterea unei încheieri privind încasarea cheltuielilor de executare, cu indicarea care au fost cheltuielile de executare pe cauza dată în această perioadă. Or, suma de 1008 lei, cu titlu de cheltuieli de executare, a fost încasată de la Panteleimon Țurcan excesiv, în acest sens nefiind emisă o încheiere de către executorul judecătoresc.

La 29 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Panteleimon Țurcan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la încasarea în mod solidar de la intimați a sumei de 100000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, încasarea de la executorul judecătoresc a sumei de 1000 de lei și restituirea amenzii în mărime de 600 de lei.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece instanța de apel a săvârșit numeroase încălcări.

A menționat că, instanțele judecătorești nu au dat o apreciere corectă probelor anexate la dosar, din care rezultă că, intimații au încălcat grosolan legislația în vigoare.

Prin notificarea din 14 iulie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului, înștiințându-i despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 122), însă ultimii nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referință.

La 08 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Panteleimon Țurcan a declarat recurs suplimentar, invocând că, instanțele judecătorești nu au dat apreciere

acțiunilor ilegale ale agentului constatator și ale executorului judecătorec și nu au aplicat corect normele de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților copia deciziei contestate la 16 iunie 2021, iar la 22 iunie 2021 recurentul a recepționat-o, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia, anexat la materialele dosarului (f. d. 109).

Astfel, recursul declarat la 29 iunie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Panteleimon Țurcan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Panteleimon Țurcan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Panteleimon Țurcan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Panteleimon Țurcan se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic